

K E N D E L S E

Ved anklageskrift af 13. maj 2019 har Advokatrådet rejst sag ved Advokatnævnet mod

daværende advokat Carsten Pals

Forhold 1:

for tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved 24. juli 2015 som advokat tilknyttet advokatfirmaet [B] over for [udenlandsk advokatfirma] ved afgivelse af "Confirmation – opinion of 4 August 2014" at have bekræftet, at retsstillingen fortsat var som beskrevet i advokat [A]s tidligere afgivne legal opinion af 4. august 2014 til [udenlandsk advokatfirma] vedrørende den [udenlandsk bank]s skattemæssige stilling i relation til Danmark og i denne forbindelse bankens erstatningsretlige og strafferetlige situation ved ydelse af services i forbindelse med bankens kunders transaktioner med danske børsnoterede aktier og på denne måde at have rådgivet [udenlandsk advokatfirma] og dermed [udenlandsk bank] om, hvorledes banken kunne forblive i god tro om overholdelse af dansk skatte-, erstatnings- og straffelovgivning ved bistand til bankens kunder med at tilbagesøge betalt dansk udbytteskat, selvom advokat Carsten Pals indså eller burde have indset, at banken derved handlede i strid med reglerne.

Forhold 2:

for tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved 5. april 2017 som advokat tilknyttet advokatfirmaet [B] over for [udenlandsk advokatfirma] at have bekræftet, at retsstillingen som beskrevet i den i forhold 1 nævnte legal opinion af 4. august 2014 fortsat var gældende, idet han ved sin bekræftelse rådgav [udenlandsk advokatfirma] og dermed [udenlandsk bank] om, hvorledes banken kunne forblive i god tro om overholdelse af dansk skatte-, erstatnings- og straffelovgivning ved bistand til bankens kunder med at tilbagesøge betalt dansk udbytteskat, selvom advokat Carsten Pals indså eller burde have indset, at banken derved handlede i strid med reglerne.

Parternes påstande:

Advokatrådet har nedlagt påstand om, at daværende advokat Carsten Pals

pålægges en bøde efter Advokatnævnets nærmere bestemmelser, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

Carsten Pals har nedlagt påstand om principal frifindelse, subsidiært at han tildeles en irrettesættelse.

Parternes indlæg:

Advokatnævnet har i forbindelse med klagesagen modtaget følgende indlæg fra parterne:

- Anklageskrift af 13. maj 2019 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Svarskrift af 15. august 2019 fra advokat [F] på vegne af daværende advokat Carsten Pals.'
- Replik af 29. november 2019 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Duplik af 8. januar 2020 fra advokat [F] på vegne af daværende advokat Carsten Pals.
- Supplerende processkrift af 18. maj 2020 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Supplerende processkrift af 8. juni 2020 fra advokat [F] på vegne af daværende advokat Carsten Pals.
- Indlæg af henholdsvis 26. og 29. juni 2020 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Indlæg af henholdsvis 29. og 30. juni 2020 og 19. juli 2020 samt 9. september 2020 fra advokat [F] på vegne af daværende advokat Carsten Pals.
- Processkrift ad formaliteten af 10. september 2020 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Indlæg af 8. oktober 2020 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Indlæg og supplerende fælles processkrift af 6. november 2020.
- Indlæg af 9. november 2020 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Påstandsdokument af 27. november 2020 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Sammenfattende processkrift/påstandsdokument af 27. november 2020 fra advokat [F] på vegne af daværende advokat Carsten Pals.
- Advokatrådets begæring af 22. januar 2021 om udsættelse af sagen til efter endelig dom i den ved retten verserende erstatningssag mod [B].
- Advokat [F]s tiltrædelse af begæring om udsættelse af 26. januar 2021.

-oOo-

- Advokat [F]s anmodning om genoptagelse på vegne af daværende advokat [A] af 19. februar 2024.
- Indlæg af 18. marts 2024 fra Carsten Pals.
- Processkrift af 14. maj 2024 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.

- Processkrift af 7. juni 2024 fra Carsten Pals.
- Indlæg af 17. juni 2024 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Indlæg af 5. december 2024 fra Carsten Pals.
- Indlæg af 18. december 2024 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Indlæg af 12. februar 2025 fra Carsten Pals.
- Indlæg af 4. marts 2025 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Indlæg af 12. februar 2025 fra Carsten Pals.
- Indlæg af 11. marts 2025 februar 2025 fra Carsten Pals.

Der er med indlæggene fremlagt et omfattende bilagsmateriale.

Advokatnævnets berostillelse af sagsbehandlingen:

Advokat [K] indgav på vegne af Advokatrådet anklageskrift af 13. maj 2019 til Advokatnævnet mod daværende advokat Carsten Pals (i det følgende "Carsten Pals"). Der pågik efterfølgende omfattende skriftveksling, som blev afsluttet den 10. marts 2020, hvorefter sagen blev berammet til behandling på nævnsmøde den 26. maj 2020 med personligt fremmøde.

Advokat [K] anmodede medio april 2020 om, at skriftvekslingen blev genoptaget, og at den mundtlige forhandling af sagen blev udsat til efteråret 2020. Baggrunden herfor var den seneste udvikling i sagen, der havde kunnet følges i pressen. Samtidig blev det oplyst, at Advokatrådet havde modtaget yderligere godt 600 siders bilagsmateriale fra advokatfirmaet [B] (i det følgende "[B]"), hvilket bl.a. indeholdt dokumenter, der ikke tidligere havde været fremsendt til Advokatrådet. På baggrund af indholdet af dette materiale, og da Advokatrådet havde anmodet [B] om yderligere materiale, der var omtalt i pressen, ønskede Advokatrådet at afgive yderligere processkrift i sagen. Advokat [F], der på det tidspunkt repræsenterede Carsten Pals, protesterede på vegne af Carsten Pals imod fremlæggelse af det nye materiale, idet det bl.a. blev gjort gældende, at det ikke var godtgjort, at materialet indeholdt noget nyt eller i øvrigt var relevant for nærværende klagesag.

Advokatnævnets sekretariat omberammede herefter nævnsmødet til den 2. oktober 2020 med personligt fremmøde.

Den 8. juni 2020 udtog Skatteforvaltningen (tidligere SKAT) stævning mod [B] med påstand om, at advokatfirmaet var erstatningsansvarlig for Skatteforvaltningens tab som følge af uberettigede refusioner af udbytteskat i perioden 2014-2015.

Sekretariatet meddelte den 12. juni 2020 parterne, at skriftvekslingen var afsluttet.

Den 26. juni 2020 fremsendte advokat [K] på vegne af Advokatrådet stævningen i Skatteforvaltningens sag mod [B] med et enkelt yderligere bilag, og det blev oplyst, at svarskriftet i erstatningssagen tillige ville blive fremlagt for Advokatnævnet, når

dette forelå.

Sekretariatet iværksatte herefter ny skriftveksling og sendte bilagene i høring hos advokat [F], som protesterede imod fremlæggelse af disse.

Advokatnævnets sekretariat meddelte den 1. juli 2020, at alle sagsakter, der er fremkommet, inden nævnet har truffet afgørelse, indgår i klagesagen, jf. Advokatnævnets forretningsorden. Advokat [F] fik herefter frist for at fremkomme med sine bemærkninger til bilagene.

I den efterfølgende periode var der korrespondance om sagens oplysning, herunder om klagesagen kunne være endeligt oplyst inden ultimo august 2020, således at Advokatnævnet kunne realitetsbehandle sagen. I relation til yderligere overvejelser om formaliteten blev advokat [K] og advokat [F] anmodet om deres bemærkninger for så vidt angik mulig berøttelse på landsrettens og muligt også Højesterets dom i erstatningssagen.

Ved nævnsmødet den 2. oktober 2020 blev formaliteten drøftet, og Advokatnævnet meddelte den 5. oktober 2020 parterne, at sagen ville blive fremmet. Efterfølgende fremlagde Advokatrådet [B]s svarskrift i erstatningssagen.

Primo november 2020 anmodede advokat [F] på vegne af Carsten Pals om udsættelse af sagerne, hvilket Advokatnævnet afslog. Parterne blev i den forbindelse anmodet om at fremkomme med sammenfattende processkrift og ekstrakt.

Advokatrådet anmodede efter et ekstraordinært afholdt rådsmøde i januar 2021 Advokatnævnet om at sætte sagen i bero til efter endelig dom i den ved retten verserende erstatningssag mod [B], hvilket advokat [F] på vegne af Carsten Pals tiltrådte. Advokatnævnet imødekom anmodningen den 4. februar 2021.

Den 28. april 2022 afsagde [landsretten] dom i erstatningssagen og frifandt [B].

Dommen blev anket til Højesteret, som den 20. november 2023 fandt, at [B] var erstatningsansvarlig. Dommen er fremlagt af Advokatrådet (UfR 2024.746H).

Ved processkrift af 14. maj 2024 har Advokatrådet fastholdt klagen i henhold til det oprindelige anklageskrift af 13. maj 2019, herunder med de nedlagte påstande og anbringender, mod Carsten Pals.

Sagsfremstilling:

Parterne har i forbindelse med skriftvekslingen fremlagt et omfattende bilagsmateriale, der er indgået ved nævnets behandling. Kendelsen indeholder ikke fuldstændig sagsfremstilling, men centrale dele af denne.

Carsten Pals har indledningsvis oplyst, at han ikke som led i arbejdet i juli 2015 med opdateringen af den af daværende advokat [A] (i det følgende "advokat [A]") udarbejdede legal opinion af 4. august 2014, gennemgik korrespondancen, som havde fundet sted mellem [udenlandsk advokatfirma] og advokat [A] i 2014. Der var ikke nogen anledning hertil, da hans arbejde bestod i en opdatering, hvor det relevante faktum var uændret.

Videre har Carsten Pals oplyst, at han heller ikke har været kopieret ind på nogen del af korrespondancen i 2014 mellem [udenlandsk advokatfirma] og advokat [A], og at han ikke har deltaget i telefoniske drøftelser med [udenlandsk advokatfirma] før efter 2015, ligesom han ikke på anden måde har været involveret i forløbet frem til den af advokat [A] den 4. august 2014 afgivne legal opinion. Carsten Pals modtog heller ikke, inden hans opdatering i juli 2015, nogen form for orientering fra advokat [A] eller andre hos [B] om, at der havde været en længere dialog med [udenlandsk advokatfirma] frem til afgivelsen af endelig Opinion den 4. august 2014.

-oOo-

Legal opinion af 4. august 2014

Advokat [M], der var partner i det internationale [udenlandsk advokatfirma]s kontor i [udenlandsk by], rettede den 3. februar 2014 henvendelse til advokat [D], der var partner i [B]s skatteafdeling, vedrørende en af [udenlandsk advokatfirma]s klienter, [udenlandsk bank] (i det følgende "[udenlandsk bank]").

Det fremgik af advokat [M]s e-mail af 3. februar 2014 bl.a.:

"Vi arbejder for en klient ([udenlandsk bank]), som er blevet bedt om at levere visse banktjenester i relation til en dividend stripping-transaktion med aktier i et dansk børsnoteret aktieselskab. Vores klient vil ikke være en del af selve transaktionen, men vil levere ydelser til parterne i transaktionen.

Vi forstår, at parterne i transaktionen vil realisere en skattefordel i Danmark, som formentlig består i dobbelt refusion af indeholdt udbytteskat (men vi har ikke set et strukturdokument). Måske du kender disse strukturer?

Klienten er bekymret for, om der er problemer for dem i Danmark, som de skal være opmærksomme på (skattesvig, lovgivning til bekæmpelse af omgåelse mv.). Kan du komme i tanke om nogen relevante problemer, som de kunne stå over for i Danmark (herunder omdømmeproblemer)?

Vi skal udarbejde et notat til klienten, som skal bekræfte, at de ikke løber ind i problemer i henholdsvis [land 1] (regulatorisk) eller dit land.

Indtil for nylig var der smuthuller i den [land 1] skattelovgivning, som gav mulighed for dobbelt refusion af kildeskat. Skattemyndighederne undersøger nu disse transaktioner og forsøger at gøre gældende, at de er misbrug eller endda strafbare forhold.

Vi skal have et telefonmøde med klienten i løbet af i morgen, og det ville være godt, hvis du kunne give mig dine første tanker. Vi kan naturligvis også tage en snak på telefonen for at gennemgå dette spørgsmål.”

Advokat [D] videresendte e-mailen til advokat [A], der på det tidspunkt var ansat partner i [B]s skatteafdeling. Advokat [A] besvarede senere samme dag henvendelsen fra [udenlandsk advokatfirma]. Af e-mailen fremgik bl.a.:

“Den type transaktion, du beskriver, som kan indebære mulighed for, at to aktionærer kan ansøge om refusion af den samme kildeskat, har været forelagt os før (”cum/ex-transaktioner”). Som jeg mener, [[D]] også tilkendegav, er transaktionerne efter vores erfaring generelt problematiske set ud fra et juridisk perspektiv, og oftest er det ikke muligt at give den form for opinion om juridiske og ansvarsmæssige spørgsmål, som de involverede parter normalt ansøger om.

Skulle du have lyst til at diskutere eller drøfte nærmere, deltager vi gerne i et opkald, ligesom vi gerne uddyber vores analyse, hvis det ønskes.”

Den 5. februar 2014 vendte advokat [M] tilbage. Det fremgik af e-mailen til advokat [D] og advokat [A] bl.a.:

”Vi talte med klienten i går og forelagde dem jeres første reaktion. De vil gerne have et salærtilbud fra jer for en udtalelse om de risici, der kan opstå for dem i henhold til dansk ret. Vi får en kopi af den opinion, som en af parterne i cum/ex-transaktionen modtog fra dansk advokat og vil dele den med jer. Denne opinion giver os forhåbentlig flere oplysninger om transaktionen. Klientens rolle vil være begrænset til at levere tjenester som depotbank til parterne i cum/ex-transaktionen.

Klienten vil være [udenlandsk bank] [...]. Vi har (endnu) ikke fået oplyst identiteten af parterne i cum/ex-transaktionen.”

I en e-mail senere samme dag til advokat [M] anførte advokat [D] bl.a.:

“Baseret på de meget begrænsede oplysninger, som er tilgængelige lige nu, mener jeg, at vi kan lave denne analyse til et sted mellem 6.000-7.000 EUR eks. moms for selve opinion. Kan det accepteres?

Bemærk, at disse strukturer typisk er problematiske i henhold til dansk ret.”

Advokat [M] besvarede ovenstående e-mail den 6. februar 2014. Det fremgik bl.a.:

"Tak for det. Jeg sender dette videre til klienten.

Tror du, at din opinion kan være en begrundet "bør"-opinion (dvs. "[udenlandsk bank] bør ikke være genstand for strafferetlig forfølgning mv.") med visse rimelige forudsætninger (f.eks. at handle i god tro, henholde sig til en ekspert-opinion, ingen deltagelse i - potentielt - uberettiget skattefordel mv.) og forbehold (ingen præcedens/retspraksis mv.)."

Advokat [A] besvarede den 7. februar 2014 ovenstående e-mail. Følgende fremgik:

"Jeg henviser til din mail til [D] nedenfor.

Som nævnt er transaktionen problematisk fra et dansk juridisk synspunkt, og bør-niveau kan ikke loves. For at foretage denne vurdering skal vi have et fuldt overblik over transaktionen og klientens rolle, herunder hvad der foregår i Danmark."

Advokat [M] besvarede i en e-mail samme dag:

"Forstået.

Vi håber, at alle oplysningerne om transaktionen bliver tydeligere, når vi har set den opinion, som parterne har modtaget fra deres rådgivere."

Den 10. februar 2014 fremsendte advokat [M] "Danish Tax Opinion" af 27. juni 2012, udarbejdet af [dansk advokatfirma] ved advokat [E] til advokat [A] og advokat [D]. Det fremgik bl.a.:

"Jeg vedhæfter et udkast til opinion om den påtænkte transaktion, som [jeg] lige har modtaget. Kan I allerede se på dette dokument, om det vedrører den type transaktioner, som I allerede har set. (Jeg har videresendt jeres tilbud til klienten og afventer bekræftelse)."

"Danish Tax Opinion" af 27. juni 2012, der vedrørte spørgsmålet om de danske skattemæssige konsekvenser for en [land 3] pensionsplans deltagelse i transaktioner med danske børsnoterede aktier.

Den 11. februar 2014 skrev advokat [M] – efter at have set den konkrete transaktionsstruktur – på ny til advokat [A] vedrørende det beskrevne faktum i "Danish Tax Opinion", herunder at der ikke var indikationer på, at der ville ske dobbelt refusion i den beskrevne situation. Det fremgik bl.a.:

"Jeg har læst den danske opinion. Jeg kan forstå, at formålet med denne opinion er at bekræfte, at den [land 3] pensionsfond er berettiget til refusion af kildeskat, uanset at den kun ejer aktierne i meget kort tid.

Jeg var bekymret for, at der i transaktionen ville være en dobbelt refusion af kildeskat eller en anden skattefordel ud over refusionen af kildeskatten til pensionsfonden. (Det var faktisk formålet med de cum/extransaktioner, vi har set i [land 1] under tidligere lovgivning).

Da jeg læste denne opinion, fandt jeg ikke nogen indikation af sådanne yderligere skattefordele. Forventer I, at der er en yderligere skattefordel for nogen af transaktionens modparter?"

Advokat [A] besvarede senere samme dag ovennævnte e-mail, hvoraf følgende fremgik:

"Ud fra en foreløbig gennemgang er jeg enig i, at den beskrevne transaktion ikke afslører et faktisk mønster, der med sikkerhed indebærer en cum/ex-handel, selv om mønstret afspejler en transaktion, hvor et aktiekøb sker før (eller på) registreringsdatoen [record date], og leveringen sker (på eller) efter registreringsdatoen [record date], hvilket vi også typisk har set i cum/ex-handlerne. For at være sikker vil jeg normalt også indbygge en forudsætning om, at sælgeren af aktierne til den [udenlandsk pensionsfond] faktisk selv var ejer af de cum udbytteaktier, som i sidste ende bliver leveret, på salgstidspunktet eller i det mindste på udbytteregistreringsdatoen. Dette kunne dog formodentlig læses ind i forudsætningerne 5-7.

For så vidt angår den korte ejerperiode, har vi tidligere i lyset af faktiske forhold kunnet finde en løsning, hvis dette er bekymringen. Jeg ville dog tøve med at fremsætte min mening om et køb og salg, som begge sker på registreringsdatoen [record date] - også hvis køb og salg sker med blot et par dages mellemrum.

Den omstændighed, at transaktionen involverer derivater og aktieudlånstransaktioner, skaber normalt udfordringer med hensyn til komfortniveauet i en tax opinion, men ofte oplever vi, at vi kan finde et komfortniveau, som er tilfredsstillende for klienten."

Efterfølgende anmodede advokat [A] [udenlandsk advokatfirma] bekræfte visse faktiske oplysninger til brug for den videre rådgivning, og [B] påtog sig herefter opgaven. Det fremgik af en e-mail af 12. februar 2014, bl.a.:

"Vi går gerne videre. Vi har bare lige et par foreløbige spørgsmål: Kan du bekræfte, at vi kan gå videre på grundlag af det faktuelle mønster, som fremgår af den anden danske opinion, som vi har modtaget?

Kan du oplyse os om, hvilke punkter vores opinion skal omhandle?"

Den 13. februar 2014 modtog advokat [A] nedenstående uddybende oplysninger fra advokat [G], [udenlandsk advokatfirma], i relation til ovennævnte opdrag, herunder

en række forudsætninger ("assumptions"), som skulle lægges til grund. Advokat [M] var kopimodtager på e-mailen. Det fremgik bl.a.:

"Mange tak for din e-mail. Jeg kan forstå, at du er blevet orienteret af [M] om den faktuelle baggrund og strukturen for denne transaktion. Da vores klient udelukkende er involveret som depotbank, har vi ikke behov for en genbekræftelse af transaktionen ud fra et skattemæssigt perspektiv, men en begrundet skatteanalyse af den risiko, som vores klient kan være eksponeret for, hvis de handler som depotbank i dette projekt. Jeg er ikke skatteekspert, men det spørgsmål, der skal besvares i min opinion er, om klienten ud fra et dansk skatteretligt perspektiv kan gøres ansvarlig eller endda retsforfølges for at støtte/facilitere en skatteunddragelse begået af en af de andre aktører i denne transaktion (hvilket var årsagen til, at vi anmodede om at få udleveret den danske tax opinion).

Af hensyn til din analyse kan du henvise til den danske opinion og antage følgende:

*Strukturen blev ikke udviklet af vores klient.
Vores klient vil udfylde rollen som værdipapirdepotbank, men ingen anden rolle.
Vores klient er blevet anmodet om at udfylde [rollen som] depotbank, dvs. at klienten ikke aktivt markedsfører denne struktur til andre.
Vores klient har ingen oplysninger eller viden om, hvorvidt ansøgningen om refusion af skat vil blive indgivet to gange/af en anden person.
Vil det være muligt at få et første udkast til din analyse i begyndelsen af næste uge?*

[[M]] er der andet, som [[A]] skal være opmærksom på?"

I e-mail af den 14. februar 2014 til advokat [G] og advokat [M] oplyste advokat [A], at han ville anvende dette udgangspunkt og alene have fokus på ansvarsspørgsmålene, idet det fremgik:

"På baggrund af mailen fra [G], vil vi udelukkende fokusere vores opinion på spørgsmålet om klientens ansvar som depotbank i en transaktion, der - som vi forstår det - er skitseret i den faktuelle beskrivelse i den modtagne tax opinion fra [dansk advokatfirma]. I det omfang, det måtte være nødvendigt, vil vi foretage de forudsætninger, der er anført deri, samt forudsætningerne i [G]'s mail nedenfor, medmindre vi får andre anvisninger."

Den 18. februar 2014 fremsendte advokat [A] første udkast til legal opinion. I den forbindelse opfordrede han [udenlandsk advokatfirma] til at gennemgå det faktum, der var lagt til grund samt forholde sig til, om der rent faktisk skete en registrering af det retmæssige ejerskab "beneficial ownership" i banken. Af e-mailen fremgik bl.a.:

"Vedlagt finder I vores udkast til dansk opinion vedrørende [udenlandsk bank] i relation til den påtænkte transaktion, hvor [udenlandsk bank] fungerer som depotbank.

Vi modtager gerne eventuelle kommentarer eller spørgsmål, som I måtte have. Bemærk især uddybningerne af de forudsætninger, vi har foretaget, hvor de vigtigste er markeret med gult. Vi bemærker, at det i den danske tax opinion, som vi har fået forelagt, forudsættes, at [udenlandsk bank] vil afgive en erklæring om retmæssigt ejerskab i sine registre, hvilket forekommer usædvanligt, og vi er faktisk gået ud fra, at der ikke er en sådan registrering, men kommenter endelig. Hvis der faktisk er en registrering af retmæssigt ejerskab, og dette også vil afspejles i et bevis udstedt af [udenlandsk bank] om Aktierne, vil vi gerne vide det, da det kan have en indflydelse på vores analyse."

Af udkast til legal opinion anmodede advokat [A] [udenlandsk advokatfirma] bekræfte, om det var korrekt at angive følgende "assumption".

I forlængelse heraf har Carsten Pals tidligere advokat, [F], oplyst at med henblik på at sikre, at udkastet i det hele tog udgangspunkt i samme transaktion, som den modtagne "Danish Tax Opinion" havde beskrevet, anførte advokat [A] i udkastet som udgangspunkt for vurderingen samme forudsætninger ("assumptions") og samme transaktion som beskrevet i "Danish Tax Opinion". Herudover blev de "assumptions", som advokat [G] i dennes e-mail af 13. februar 2014 bad om blev lagt til grund, medtaget, idet det er bemærket, at de "assumptions", der blev indsat i udkastet, på nogle punkter adskilte sig fra indholdet i "Danish Tax Opinion".

Videre har advokat [F] oplyst, at den mest centrale forskel, som advokat [A] også henviste særskilt til i sin følgemail af 18. februar 2014, var, at det i udkastet til legal opinion udtrykkeligt var forudsat, at [udenlandsk bank] i sin dokumentation i modsætning til, hvad der fremgik om depotbanken i "Danish Tax Opinion", netop ikke forholdt sig til eller erklærede sig om "beneficial ownership" (retmæssig ejerskab). Dette er særskilt fremhævet med gult i den originale version. Hvis denne forudsætning ikke kunne lægges til grund, kunne det, have betydning for den juridiske vurdering.

Det fremgik endvidere under "Scope" bl.a.:

"I denne Opinion vurderes alene, om [udenlandsk bank] er skattepligtig i Danmark, [udenlandsk bank]s civilretlige ansvar for et tab lidt af den danske stat og danske strafferetlige spørgsmål for [udenlandsk bank] som følge af transaktionen på grundlag af den faktiske baggrund og forudsætningerne angivet i 3 og 4 nedenfor."

Under "Assumptions" nr. 13 fremgik:

"[udenlandsk bank] har ingen oplysninger eller viden om, hvorvidt ansøgningen om refusion af skat vil blive indgivet to gange/af en anden person."

Foranlediget af fremsendelsen af udkastet til [udenlandsk advokatfirma] modtog advokat [A] den 20. februar 2014 en e-mail fra advokat [G] med [udenlandsk advokatfirma]s håndskrevne bemærkninger. I e-mailen blev der henvist til "minor comments". [udenlandsk advokatfirma] bekræftede i den forbindelse, at advokat [A] i sin juridiske vurdering kunne forudsætte, at banken ikke ville udstede dokumentation vedrørende retmæssig ejerskab ("beneficial ownership"), men alene bekræfte, hvem der var registreret som ejer af aktierne.

De håndskrevne bemærkninger fra [udenlandsk advokatfirma] omfattede også et forslag til en ændring af "assumption" nr. 13 vedrørende [udenlandsk bank]s viden om dobbelt tilbagesøgning af udbytteskat i transaktionen.

Advokat [F] har oplyst, at dette førte til, at advokat [A] i nyt udkast til legal opinion af 20. februar 2014 indsatte den bredere og for [udenlandsk bank] mere forpligtende formulering:

"[udenlandsk bank] har ingen grund til at antage, at - eller oplysninger eller viden om, hvorvidt en anden person end [udenlandsk pensionsfond] vil indgive en ansøgning om refusion af skat med hensyn til den kildeskat på udbytte, som er indeholdt på Aktierne."

Efterfølgende, den 21. februar 2014, fremsendte advokat [A] nyt udkast til legal opinion, og i fremsendelsesmailen berørtes også lovvalg og jurisdiktion.

-oOo-

I april 2014 modtog advokat [A] en ny beskrivelse af faktum fra [udenlandsk advokatfirma] om, hvorledes transaktionerne blev tænkt gennemført. Beskrivelsen, der var på [sprog] – og som også i en engelsk intern-oversættelse havde titlen "[udenlandsk bank] Description of transaction for equities trading" – beskrev i et over 7-siders flowdiagram med tilhørende beskrivelser og noter samt detaljerede oplysninger om, hvorledes transaktionen skulle bogføres hos kunder, brooker og bank, herunder [udenlandsk bank]s rolle som depotbank.

Det fremgik bl.a. af [udenlandsk advokatfirma]s e-mail af 10. april 2014:

"Jeg vedhæfter et opdateret diagram fra klienten med angivelse af forskellige trin og med præcisering af de datoer, hvor transaktionerne indgås og afvikles. Det foreligger uheldigvis kun på [sprog], så sig til, hvis du har spørgsmål eller har brug for yderligere præcisering."

Jeg vil være taknemmelig, hvis du kan sende os et opdateret udkast til din opinion"

(og en sammenligning med det tidligere udkast) hurtigst muligt.”

Advokat [K] har oplyst, at det af diagrammets side 1 bl.a. fremgår, at [udenlandsk bank], på handelsdagen optræder som depotbank. Af diagrammets side 3 fremgår en beskrivelse af, hvorledes udbyttet behandles i den beskrevne transaktion (4. [...]). Transaktionen gennemgås fra placering af ordren ved [udenlandsk bank] som depotbank. Videre gennemgås den konkrete gennemførelse af udbyttebetalingen, herunder ved bankens udstedelse af såkaldte Credit Advices (dokumentation for adkomst til at en udenlandsk skatteyder kunne få tilbagebetalt indeholdt dansk udbytteskat på danske børsnoterede aktioner).

Den 15. april 2014 skrev advokat [A] til [udenlandsk advokatfirma] under henvisning til dels et nyt udkast til legal opinion, dels til fremkomsten af den nye faktumbeskrivelse fra banken – hvormed der blev sendt et nyt udkast til legal opinion primært med ændringer til faktumafsnittet, afsnit 5:

”Som du kan se, har vi ændret opinion en smule, fordi OTC-kontrakter erstatter futures. Det vi er mest bekymret for er, at der nu ikke er nogen tax opinion, som specifikt dækker den transaktion, som [udenlandsk bank] vil fungere som depotbank for.”

Advokat [K] har oplyst, at der tillige blev ændret i konklusionerne i afsnit 6.2 om ansvar mv. i det tilrettede udkast, som advokat [A] fremsendte den 15. april 2014.

Der blev indsat to nye afsnit:

”4. Den omstændighed, at [udenlandsk pensionsfond] indgår OTC [...]. Dette vil kunne indebære en mulighed for arbitrage, som er identificerbar for [udenlandsk bank], og hvor standarddokumentationen for ejerskab udstedt af [udenlandsk bank] kan være vildledende.

5. Den omstændighed, at [udenlandsk pensionsfond] ikke har indhentet en tax opinion om den præcise transaktion, som er udført af [udenlandsk pensionsfond] (tax opinion forudsætter futures og ikke OTC-forwardkontrakter), vil gøre det vanskeligere for [udenlandsk bank] at gøre gældende, at den pr. definition har handlet i god tro (og dermed ikke er ansvarspådragende) med hensyn til den danske skattemæssige behandling af transaktionen.”

I e-mail af 15. april 2014 til advokat [A] foreslog advokat [G], at ovennævnte beskrivelse blev indsat i redegørelsen, ligesom det blev oplyst, at man ville spørge [udenlandsk bank], om banken måtte ønske en opdateret udgave af tax opinion for [udenlandsk pensionsfond].

[F] har oplyst, at advokat [A] i e-mail af 16. april 2014 til [udenlandsk advokatfirma] forholdt sig til det ændrede faktum, idet det fremgik:

"I forlængelse af modtagelsen af den nye faktuelle beskrivelse, kan jeg muligvis forstå det forkert, men jeg har gennemgået beskrivelsen, og jeg læser den, som om der faktisk er en indikation af, at transaktionen er en cum/ex-transaktion, hvilket var vores oprindelige bekymring, men som vi følte, at vi kunne udelukke efter at have læst tax opinion.

Jeg forstår, at [udenlandsk pensionsfond] i den nye faktuelle beskrivelse erhverver aktier fra sælger ved betaling af en cum udbyttepris, men som sælger vil levere ex udbytte i form af lånte ex udbytteaktier plus en udbytte "kompensationsbetaling".

Endvidere anføres det i nr. 1 i den faktuelle beskrivelse, at købet endda vil ske efter "udbyttegodkendelsesdatoen" [Dividend Approval Date]. Hvis der med "udbyttegodkendelsesdato" [Dividend Approval Date] menes den dato, hvor generalforsamlingen i det danske udloddende selskab godkender udbytteudlodningen, er det fra et skattemæssigt perspektiv den afgørende dato for ejerskab af udbyttet, således at aktionæren på denne dato også er ejeren af udbyttet. Hvis [udenlandsk pensionsfond] således ikke engang erhverver Aktierne før efter denne dato, bør dette i vores analyse i sig selv forhindre [udenlandsk pensionsfond] i at blive anset for at erhverve cum udbytteaktier i dansk skattemæssig henseende og dermed formentlig [udenlandsk bank] i at udstede et udbytteejercertifikat til [udenlandsk pensionsfond], som [udenlandsk pensionsfond] kan bruge som grundlag for at søge om refusion af indeholdt dansk udbytteskat.

Ovenstående synes, som jeg læser det, under alle omstændigheder at udelukke, at vi beholder forudsætning 5 i vores udkast til opinion, da [udenlandsk pensionsfond] erhverver cum udbytteaktier fra en Sælger, som ikke ejer (eller leverer) cum udbytteaktier, og [udenlandsk pensionsfond] kan derfor pr. definition ikke være ejer af cum udbytteaktier på udbyttegodkendelsesdatoen [Dividend Approval Date], hvilket efter vores opfattelse er en forudsætning for at blive betragtet som ejer af aktierne og dermed selve udbyttet i dansk skattemæssig henseende. Vores forudsætning 5 i vores udkast til opinion er derfor afgørende for at nå et bør-niveau for os for [udenlandsk bank], også selv om vi fik forelagt en ny tax opinion, der opnår bør-niveau i analysen af indeholdt dansk udbytteskat til [udenlandsk pensionsfond] i lyset af ovenstående, og på hvilken [udenlandsk bank] muligvis kan basere sin handlen i god tro i transaktionen.

Da [udenlandsk bank] handler for både Sælgeren og [udenlandsk pensionsfond] og kender karakteren af transaktionen, vil dette efter vores opfattelse gøre det endnu vanskeligere for [udenlandsk bank] at distancere sin rolle i forhold til transaktionen.

Jeg modtager gerne dine tanker om ovenstående, og om du mener, at vores forudsætning 5 kan fastholdes, og jeg vil gerne ringe sammen og drøfte

ovenstående for at kunne fastlægge den bedste fremgangsmåde herfra.”

Af e-mailkorrespondance af 22. april 2014 fremgår, at der havde været drøftelse mellem advokaterne, der førte til, at [udenlandsk advokatfirma] fremsendte en ny version af den faktuelle beskrivelse – “[udenlandsk bank] Description of transaction for equities trading”.

Ved e-mail af 23. april 2014 fremsendte advokat [A] nyt udkast til legal opinion indeholdende de oplysninger, der fremgår af den ændrede, faktuelle beskrivelse, han modtog fra [udenlandsk advokatfirma]. Af det nye udkast fremgår følgende vedrørende faktum:

”1. På handelsdatoen (”Handelsdatoen”) [Trade Date] køber [udenlandsk pensionsfond]/Partnerskabet danske børsnoterede aktier (”Aktierne”) af en reguleret inter-dealer-mægler (”Mægleren”). Købet vil finde sted før eller på den dato, hvor generalforsamlingen i udstederen af Aktierne (”Udstederen”) beslutter at anvende hele eller en del af indtjeningen og overskuddet til at udlodde et udbytte (”Udbyttegodkendelsesdatoen”) [Dividend Approval Date], men senest på Udbytteregistreringsdatoen [Dividend Record Date] (cum udbytte), dvs. før ex udbyttedatoen. Afviklingsdatoen for Transaktionen (”Afviklingsdatoen”) [Settlement Date] vil være efter udbytteregistreringsdatoen [Dividend Record Date] (ex dividend).

2. ”Udbytteregistreringsdatoen” [Dividend Record Date] er udløbet af den børshandelsdag, der slutter umiddelbart før ex udbyttedatoen. På handelsdatoen [Trade Date] sælger sælgeren (”Sælgeren”) Aktierne gennem Mægleren. Salget vil derfor finde sted før ex udbyttedatoen, dvs. før eller på udbyttegodkendelsesdatoen [Dividend Approval Date], men senest på Udbytteregistreringsdatoen [Dividend Record Date] (cum udbytte). Afviklingsdatoen [Settlement Date] vil være efter udbytteregistreringsdatoen [Dividend Record Date] (ex udbytte).”

Advokat [K] har oplyst, at den nye beskrivelse af faktum herefter indeholder et nyt afsnit, hvoraf fremgår, at der er tale om en ”cum/ex dividend” transaktion”. Afsnit 6.2.2 i det nye udkast til legal opinion af 23. april 2014 om ”Civil liability for [udenlandsk bank] in the contemplated transaction 2” er justeret og indeholder nu en detaljeret beskrivelse af, hvorfor [udenlandsk bank] ikke er i ond tro.

Den 2. maj 2014 blev der fremsendt et justeret udkast til Danish Opinion af 2. maj 2014 med yderligere faktuelle ændringer i forhold til den seneste version. Det fremgår af den fremlagte højesteretsdom af 23. november 2023, at det i pkt. 2 (”Scope”) i en dansk oversættelse af legal opinion er det anført, at den angår ”om [udenlandsk bank] er skattepligtig i Danmark, [udenlandsk bank]s *civilretlige ansvar for et tab lidt af den danske stat og danske strafferetlige spørgsmål for [udenlandsk bank] som følge af transaktionen* [...]”. I pkt. 3 (”Påtænkte transaktioner”) beskrives

de påtænkte transaktioner i form af køb, salg og lån af aktier samt [udenlandsk bank]s udstedelse af udbyttebrev. I konklusionen i pkt. 5 ("Opinion") anføres bl.a., at "[udenlandsk bank] bør ikke være underlagt dansk civilretligt ansvar, som indebærer pligt til at kompensere den danske stat for eventuelle tab som følge af bankens rolle i den påtænkte transaktion", men at en række nærmere angivne omstændigheder "forhindrer os dog i at nå frem til en mere definitiv vurdering af [udenlandsk bank]s position". I pkt. 5 er det videre anført, at "[udenlandsk bank] bør ikke være underlagt dansk strafferetligt ansvar som følge af sin rolle i den påtænkte transaktion".

Den 23. juni 2014 fremsendte advokat [A] afregning for bistand i første halvår 2014, hvor det af afregningsteksten bl.a. fremgik:

"[...] da vi færdiggjorde vores udkast til opinion den 21. februar på grundlag af den faktuelle beskrivelse, der var givet på det tidspunkt, og efter at have indarbejdet kommentarer fra [udenlandsk advokatfirma]. Vi sendte vores salærstatus på 8.700 EUR til [udenlandsk advokatfirma] den 3. april 2014.

Derefter blev den påtænkte transaktion ændret, og vi modtog en mere udførlig beskrivelse - først på [sprog] og derefter på engelsk - hvilket krævede en ny analyse for at fastslå de krævede ændringer i det oprindelige udkast til opinion som følge deraf. De nye oplysninger tilføjede yderligere en del kompleksitet til analysen og krævede yderligere drøftelser med [udenlandsk advokatfirma] samt fremsendelse af ændrede udkast til versioner af vores opinion. Dette arbejde forudså vi ikke, da vi gav vores første estimat baseret på en anden faktisk beskrivelse."

Den 18. juli 2014 forelå endnu et justeret udkast til Danish Opinion af 21. juli 2014.

Den 4. august 2014 sendte [B] en underskrevet legal opinion til [udenlandsk advokatfirma], der indholdsmæssigt svarede til det udkast, der blev fremsendt af [udenlandsk advokatfirma] den 2. maj og 18. juli 2014.

Legal opinion 2015

I juli 2015 blev [B] bedt om at bekræfte over for advokatfirmaet [udenlandsk advokatfirma], at retstillingen som omtalt i Opinion af 4. august 2014 fortsat var gældende. Henvendelsen skete til advokat [A], men da han efter det oplyste var på ferie, blev henvendelsen besvaret af Carsten Pals som "Confirmation - Opinion of 4 August 2014" af 24. juli 2015.

Advokat [K] har oplyst, at der – efter [B]s afgivelse af opinion i august 2014 og inden Carsten Pals' bekræftelse fra 2015 – i ligningslovens § 3, var indsat en generel misbrugsbestemmelse, der kunne have betydning for muligheden for at påberåbe sig bestemmelsen i en dobbeltbeskatningsoverenskomst.

Videre er det oplyst, at Carsten Pals i afsnit 5 redegjorde for den nye bestemmelse i ligningslovens § 3, der fandt anvendelse på transaktionen fra den 1. maj 2015, og at han vurderede, at den nye bestemmelse ikke havde betydning for [udenlandsk advokatfirma]s kundes retlige position, og indholdet af den tidligere afgivne opinion bekræftedes herefter som anført ovenfor.

Carsten Pals har oplyst, at advokat [K] har citeret punkterne 6.1.2 og 6.1.3 om erstatnings- og strafansvar i opdateringen 24. juli 2015 af legal opinion af 4. august 2014. Teksten i de af Advokatrådet foretagne understregninger svarer til teksten i punkterne 5.2.1 og 5.2.2 på side 6 i Opinion af 4. august 2014, og de understregede afsnit indeholder således intet nyt i forhold til den oprindelige opinion af 4. august 2014.

-oOo-

Den 24. august 2015 offentliggjorde de danske skattemyndigheder den omfattede svindel med udbytterefusion.

Carsten Pals har oplyst, at han i en e-mail til advokat [M] fra [udenlandsk advokatfirma], hvis indhold er gengivet i den som bilag 41 fremlagte e-mail af 11. november 2015 fra advokat [M] fra [udenlandsk advokatfirma], har givet en generel beskrivelse af den danske udbytteskandale og de forventede konsekvenser heraf, herunder at der fremadrettet måtte forventes at blive foretaget dybtgående undersøgelser af krav om tilbagebetaling af udbytteskat, ligesom der måtte påregnes forøgede dokumentationskrav.

Advokatrådet har heroverfor oplyst, at det fremgår af det fremlagte materiale, at Carsten Pals umiddelbart efter den 11. november 2015, deltog i en telefonkonference og drøftelser med banken og [udenlandsk advokatfirma] om bl.a. fremtidige procedurer for håndtering af krav om tilbagesøgning af dansk udbytteskat.

Efterfølgende blev [udenlandsk bank] i august 2016 anmeldt til [Q] som følge af mistanke om, at banken havde produceret dokumentation til brug for uretmæssige ændringer om udbytterefusion for et beløb i størrelsesordenen 1,1 mia. kr.

Legal opinion 2017

[Udenlandsk bank] anmodede i begyndelsen af 2017 om en uformel opdatering om udbyttesagen.

Den 16. februar 2017 svarede Carsten Pals til advokat [G] fra advokatfirmaet [udenlandsk advokatfirma] bl.a.:

“Dear [G]

Thank you for your email. Please be informed that [A] has left [B].

We will be happy to provide [udenlandsk bank] with an update on the approach to cum/ex transactions in Denmark. The settlement case involving the Danish tax authorities and a [land 4] based company called [P], that you are referring to, relates to the Danish withholding tax reclaims frauds case.

Please let me know if the update should in the form of an update of the previous opinion or the update should solely focus on the resent developments in the approach to cum/ex transactions in Denmark."

I e-mail af 17. februar 2017 fra Carsten Pals til advokat [G] m.fl. fremgik bl.a.:

"Below please find a general outline of the most recent developments with respect to refunds of Danish withholding tax on dividends."

Redegørelsen blev afsluttet med følgende notits:

"The request form information about whether the shares are part of a share lending arrangement will most likely entail that the Danish Tax Authorities will examine all securities lending arrangements in detail prior to a refund of dividend withholding tax being made."

I e-mail af 24. marts 2017 rettede [O] fra advokatfirmaet [udenlandsk advokatfirma] henvendelse til Carsten Pals og oplyste, at [I] ([II]) havde rettet henvendelse til [udenlandsk bank] angående spørgsmålet om, hvorvidt banken skulle foretage risikohensættelser i sine regnskaber i tilknytning til de aktiehandler i 2014 og 2015, som [B] havde afgivet legal opinion og efterfølgende bekræftelse i 2015 om. E-mailen var tillige stilet til den [land 2] advokat [H], der efter det oplyste havde afgivet udtalelser til [udenlandsk bank] om [land 2] ret. Det blev i e-mailen foreslået, at der forinden videre skridt afholdtes en telefonkonference.

Carsten Pals har oplyst, at den ønskede telefonkonference fandt sted den 31. marts 2017, hvor den [land1] advokat [H] tillige deltog. Under telefonkonferencen forklarede [O] fra [udenlandsk advokatfirma], at det, der var behov for fra dansk side i forbindelse med det forestående møde med [I], var en oplysning om, hvorvidt der var sket ændringer i de danske ansvarsregler, der kunne føre til, at [udenlandsk bank] eventuelt måtte foretage hensættelser eller yderligere hensættelser i relation mulige krav om betaling af dansk udbytteskat i tilknytning til bankens virksomhed som depotbank uden nogen involvering i tilbagesøgningsprocessen.

Advokatrådet har oplyst, at som nyt bilag, er der fremlagt e-mail af 4. april 2017 mellem Carsten Pals og [udenlandsk advokatfirma], der kæder transaktionen og undersøgelserne i 2014 og 2015 sammen med den transaktion, som advokat

Carsten Pals beskrev som en "cum/ex".

Den 5. april 2017 afgav Carsten Pals på ny en bekræftelse af rådgivning fra 2014 og 2015 til [udenlandsk advokatfirma]s kunde. En bekræftelse af retsstillingen ifølge de tidligere legal opinions "Liability for Danish withholding tax - [udenlandsk bank]".

Det efterfølgende forløb

I efteråret 2019 var der en del presseomtale, herunder fremkom oplysninger, om at [udenlandsk bank] havde begået groft bedrageri over for den danske statskasse i relation til opnåelse af refusion af udbytteskat, som havde stået på i en længere periode ved anvendelse af "hundredevis af fiktive aktiehandler".

[udenlandsk bank] modtog i 2019 en bøde på 110 mio. kr., og banken tilstod at have medvirket til svindel med dansk udbytteskat for ikke under 1,1 mia. kr. i årene 2014 og 2015. Retsbogsudskriften fra Retten i [by] er fremlagt for Advokatnævnet.

Den 28. april 2022 afsagde [landsretten] dom i erstatningssagen og frifandt [B].

Dommen blev anket til Højesteret, som ved dom af 20. november 2023 fandt, at [B] havde pådraget sig et erstatningsansvar og ud fra en samlet vurdering skulle betale en erstatning på 400 mio. kr.

Den 1. januar 2023 deponerede Carsten Pals sin advokatbestalling.

Carsten Pals har oplyst, at Retten i [by] den 12. december 2024 afsagde dom i straffesagen mod [U], hvor han blev idømt 12 års fængsel. [U] har anket dommen til landsretten. Under straffesagen gjorde [U]s forsvarere gældende, at deres klient havde handlet i god tro, idet han havde haft opfattelsen af, at han blot udnyttede et smuthul i de danske udbytteskatteregler. Dette synspunkt støttede man fra forsvarers side i vidt omfang på den Danish Tax Opinion af 27. juni 2012 fra [dansk advokatfirma]. Dette synspunkt blev afvist af retten.

Parternes anbringender:

Henset til omfanget af parternes anbringender er alene uddrag gengivet nedenfor. Samtlige af parternes indlæg og anbringender er indgået i Advokatnævnets behandling af sagen.

Advokatrådet:

Advokatrådet har til støtte for de nedlagte påstande overordnet gjort gældende, at sagen angår den adfærd, som Carsten Pals udviste i forbindelse med udarbejdelse og afgivelse/opretholdelse af en legal opinion til [udenlandsk advokatfirma] vedrørende den [udenlandsk bank]s skattemæssige stilling i relation til Danmark og

i denne forbindelse bankens erstatningsretlige og strafferetlige situation, herunder om adfærden måtte være i strid med god advokatskik på daværende tidspunkt. Deltagelse i rådgivning om ulovlig skatteunddragelse i Danmark eller udlandet var og er i strid med god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og en advokat, der påtager sig en opgave eller ikke udtræder fra et allerede påtaget hverv, når advokaten får eller burde have fået begrundet mistanke om, at klientens formål med anmodningen om bistand er at misbruge advokatens rådgivning til at fremme andre strafbare handlinger eller undladelser, herunder skatteunddragelse, handler i strid med god advokatskik.

Advokatrådet har endvidere gjort gældende, at med Højesterets dom i sagen har en omfattende bevisførelse fundet sted, og det er klarlagt, hvad der kan lægges til grund ved Advokatnævnets videre behandling af sagen foruden det i klagesagen tidligere anførte, herunder om at Carsten Pals bekræftede, at retsstillingen som beskrevet i den i forhold 1 nævnte legal opinion af 4. august 2014 (omfattet af Højesteretssagen) fortsat var gældende, idet han ved sin bekræftelse rådgav [udenlandsk advokatfirma] og dermed [udenlandsk bank] om, hvorledes banken kunne forblive i god tro om overholdelse af dansk skatte-, erstatnings- og straffelovgivning ved bistand til bankens kunder med at tilbagesøge betalt dansk udbytteskat, selvom Carsten Pals indså eller burde have indset, at banken derved handlede i strid med reglerne.

Legal opinion 2015

Advokatrådet har navnlig gjort gældende, at der – efter daværende advokat [A]s afgivelse af opinion i august 2014 og inden Carsten Pals' bekræftelse fra 2015 – i ligningslovens § 3, var indsat en generel misbrugsbestemmelse, der kunne have betydning for muligheden for at påberåbe sig bestemmelse i en dobbeltbeskatningsoverenskomst. Carsten Pals redegjorde i afsnit 5 for den nye bestemmelse i ligningslovens § 3, der fandt anvendelse på transaktionen fra den 1. maj 2015, og han vurderede, at den nye bestemmelse ikke havde betydning for advokatfirmaet [udenlandsk advokatfirma]s kundes retlige position, og indholdet af den tidligere afgivne opinion bekræftedes herefter.

Rådgivningens indhold og karakter må have gjort, at Carsten Pals allerede ved opstart af udbyttesagen i medierne i august 2015 var blevet klar over, at der i hvert fald var overhængende risiko for, at det var samme sagskompleks, som han havde rådgivet om, da han under én måned tidligere havde afgivet sin legal opinion bekræftelse af juli 2015.

Legal opinion 2017

Advokatrådet har navnlig gjort gældende, at Carsten Pals den 5. april 2017 på ny afgav en bekræftelse af rådgivning fra 2014 og 2015 til [udenlandsk advokatfirma]s kunde. En bekræftelse af retsstillingen ifølge de tidligere legal opinions "Liability for Danish withholding tax – [udenlandsk bank]".

Carsten Pals bekræftede, at der hverken, ifølge administrativ praksis eller retspraksis, er ansvar for en depotbank, der udelukkende handler som depotbank, uden at være involveret i processen omkring anmodning om skattetilbagebetaling. Carsten Pals bemærkede herefter om [udenlandsk bank]s retsstilling i relation til ansvar for den danske skat som en konsekvens af disse bemærkninger: "*in our legal opinion of 4 August 2014 has in our view not changed*". Carsten Pals bekræftede med disse bemærkninger, herunder særlig den helt generelle indeståelse i opinionens sidste sætning, den rådgivning, der er givet ved 2014-opinionen, som han ligeledes bekræftede ved opinionen fra 2015.

Derved bliver Carsten Pals – også ved opinionen fra 2017 – ansvarlig for hele den samlede rådgivning, der er givet i forbindelse med opinionen fra 2014, herunder rådgivningen om, hvordan banken forholder sig i god tro. Opinionen fra 2017 er således blot en gentagelse af den bekræftelse, som advokat Carsten Pals afgav i 2015. Af korrespondancen fremgår ingen forbehold og/eller informationer om udbyttesagen, indeholdt i Carsten Pals' rådgivning i april 2017.

Carsten Pals burde ved afgivelsen af bekræftelsen i april 2017 have taget skridt til at afdække faktum yderligere eller have afstået fra yderligere rådgivning i sagen – og/eller afstået fra at bekræfte den tidligere rådgivning, indeholdt i legal opinion af 2014 ved bekræftelsen i 2017. Som følge heraf rådgav Carsten Pals om, hvorledes banken kunne blive i god tro om overholdelse af dansk skat i erstatnings- og straffelovgivning, og Carsten Pals indså eller burde indse, at banken handlede i strid med reglerne, hvilket er en tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Carsten Pals:

Formalitet

Carsten Pals er fremkommet med en række formalitetsindsigelser.

Inddragelsen af erstatningssagen mod [B]

Carsten Pals har gjort gældende, at nærværende sag har været udsat på at afvente udfaldet af den af Skatteforvaltningen mod [B] anlagte erstatningssag. Forinden denne udsættelse var der dog sket en egentlig inddragelse af erstatningssagen i form af fremlæggelse af bilag fra erstatningssagen og inddragelse af synspunkter fra erstatningssagen i processkrifter i nævnssagerne mod Carsten Pals og daværende advokat [A]. Denne inddragelse af erstatningssagen skete på foranledning af Advokatrådets advokat, og Advokatnævnets sekretariat genåbnede skriftvekslingen, selvom man fra sekretariatets side tidligere over for parterne havde tilkendegivet, at skriftvekslingen var afsluttet.

Carsten Pals har videre gjort gældende, at det vil være i strid med Advokatnævnets kompetenceregler at inddrage, hvad der utvivlsomt ville blive en verserende retssag, i de to nævnssager. Betingelserne for at klage til Advokatnævnet er anført på Advokatnævnets hjemmeside, hvor det i afsnittet "Advokatnævnets kompetence" er anført: "Advokatnævnet er ikke kompetent til at tage stilling til spørgsmål, der allerede er afgjort af domstolene, ligesom nævnet som udgangspunkt heller ikke træffer afgørelse om spørgsmål, der indgår i sager, som verserer ved domstolene." Det forekommer indlysende at en retssag om et erstatningskrav i milliardklassen falder udenfor Advokatnævnets kompetence, og at erstatningssagen derfor ikke burde være inddraget i de to nævnssager.

Inddragelsen medførte en voldsom forøgelse af bilagsmængden i de to nævnssager, der nu blev på flere hundrede sider, ligesom den medførte en temmelig omfattende yderligere skriftveksling.

Carsten Pals har ligeledes gjort gældende, at selv om han ikke har været involveret i erstatningssagen mod [B], har det efter hans opfattelse været rigtigt at udsætte de to nævnssager på afventning af udfaldet af erstatningssagen, da man derved undgik muligheden for, at afgørelser fra Advokatnævnet kunne præjudicere udfaldet af erstatningssagen, hvilket også harmonerer med Advokatnævnets kompetenceregler. Derimod har det været forkert og i modstrid med Advokatnævnets kompetenceregler, at der skete en egentlig inddragelse af erstatningssagens bilag og synspunkter i de to nævnssager med deraf følgende forøget bilagsmængde og yderligere skriftveksling.

Manglende iagttagelse af de normale sagsbehandlingsregler ved Advokatnævnet

Carsten Pals har derudover bl.a. gjort gældende, at der oprindeligt gik omkring 5 måneder fra den redegørelse, som han den 11. december 2018 fremsendte til Advokatrådet, indtil Advokatrådet – uden at have søgt at indhente yderligere bemærkninger fra hans side – den 13. maj 2019 valgte at indbringe sagen for Advokatnævnet. Den 15. august 2019 indleverede advokat [F], som repræsenterede Carsten Pals på det tidspunkt, processkrift i sagen, hvorefter Advokatrådet fik en række fristudsættelser, senest til den 1. december 2019, uden at Carsten Pals blev oplyst om, hvad årsagen var.

Realiteten

Til støtte for den nedlagte principale påstand om frifindelse har Carsten Pals navnlig gjort gældende:

Opdatering i juli 2015 af legal opinion af 4. august 2014

Henvendelsen fra [udenlandsk advokatfirma] i juli 2015 som følge af, at daværende advokat [A] var på ferie, blev i første omgang besvaret af en yngre advokat ansat hos [B], der ligeledes, inden Carsten Pals blev involveret i opdateringen, havde

udarbejdet et oplæg til en opdatering af den tidligere afgivne legal opinion. Faktum var fuldstændig uændret, og Carsten Pals gennemgik i forbindelse med opdateringen af den afgivne legal opinion af 4. august 2014 dennes indhold og det retsgrundlag, der lå til grund herfor, ligesom han gennemgik og kommenterede det oplæg til opdateringen, som den yngre advokat ansat hos [B] indledningsvis havde udarbejdet.

Han gennemgik ikke korrespondancen mellem [udenlandsk advokatfirma] og advokat [A] i tilknytning til udarbejdelsen og afgivelsen af legal opinion af 4. august 2014, og han havde heller ikke nogen anledning hertil, da faktum var helt uændret.

I den sammenhæng er det anført, at der siden afgivelsen af legal opinion af 4. august 2014 i ligningslovens § 3 var blevet indsat en generel bestemmelse om omgåelse og misbrug, som bl.a. var relevant i forhold til muligheden for at påberåbe sig bestemmelser i en dobbeltbeskatningsoverenskomst. Carsten Pals redegjorde i sin bekræftelse af 24. juli 2015 for den nye § 3 i ligningsloven, som fandt anvendelse på transaktioner gennemført fra den 1. maj 2015. Det blev beskrevet heri, at anvendelsesområdet for den pågældende omgåelsesbestemmelse endnu ikke var afklaret, men at bestemmelsen af skattemyndighederne kunne bringes i anvendelse, hvis det kunne godtgøres, at et af de væsentligste formål med en transaktion er at opnå en skattefordel.

Carsten Pals konkluderede i sin bekræftelse, at den nye omgåelsesbestemmelse øgede usikkerheden med hensyn til opnåelse af skattefordele i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomster, og det fremgår, at den nye omgåelsesbestemmelse ikke vurderedes at have betydning for [udenlandsk bank]s retlige position. Samtidig tilkendegav han, at omgåelsesreglen kunne påvirke de [land 3] pensionskassers mulighed for at opnå de fordele i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomsten, der var beskrevet i den tidligere afgivne legal opinion af 4. august 2014.

Det er Advokatrådets påstand, at hans rådgivning har medvirket til, at [udenlandsk bank] kunne forblive i god tro med hensyn til overholdelsen af de danske udbytteskatteregler. Dette bestrides. Den fremgangsmåde, som han anvendte i forbindelse med opdateringen den 24. juli 2015 af den tidligere afgivne legal opinion var helt sædvanlig og professionelt forsvarlig og i overensstemmelse med god advokatskik.

[Udenlandsk bank]s gode tro må ifølge sagens natur forudsætte, at banken agerer indenfor rammerne af de faktuelle oplysninger og forudsætninger indeholdt i den afgivne legal opinion af 4. august 2014, og som ligeledes er indeholdt i Carsten Pals' opdatering af 24. juli 2015. Det er klart ikke tilfældet i den foreliggende situation, hvor [udenlandsk bank] netop har handlet i direkte modstrid med en lang række af de i den afgivne legal opinion af 4. august 2014 indeholdte "Assumptions",

herunder "Assumption" nr. 5, 6, 10 og 13.

Som det fremgår af Advokatrådets Vejledning om afgivelse af legal opinions (2000) er hensigten med "Assumptions" i en legal opinion at foretage en afgrænsning af det, som den pågældende legal opinion udtaler sig om, baseret på, at de opregnede "Assumptions" er opfyldt.

I det foreliggende tilfælde står [udenlandsk bank]s faktiske handlemåde som anført i åbenbar modstrid med en lang række af de opregnede forudsætninger i den afgivne legal opinion af 4. august 2014, der som tidligere anført er gentaget i hans opdatering af 24. juli 2015, og den pågældende legal opinion kan derfor ikke på nogen måde have været anvendt af [udenlandsk bank] som en form for skabelon for bankens bedrageri, således som Advokatrådet gør gældende i anklageskriftet.

Hertil kommer, at det i efteråret 2019 viste det sig, at [udenlandsk bank] aktivt havde begået groft bedrageri over for den danske statskasse i relation til opnåelse af refusion af udbytteskat, som har stået på i en længere periode ved anvendelse af "hundredevis af fiktive aktiehandler". Dette fremgår af den fremlagte retsbogsudskrift fra Retten i [by].

Carsten Pals har videre anført, at det er meget svært at se, hvordan en bank, der i en periode, som ligger langt før hans opdatering i juli 2015, aktivt har begået bedrageri i forbindelse med udbytterefusion, kan være blevet holdt i god tro om de danske udbytte regler, som banken på groveste vis har overtrådt.

Bekræftelse af ansvarsregler i brev af 5. april 2017

Carsten Pals har anført, at [O] fra [udenlandsk advokatfirma] i e-mail af 24. marts 2017 henvendte sig til ham og oplyste, at [I] ([I]) havde rettet henvendelse til [udenlandsk bank] angående spørgsmålet om, hvorvidt banken skulle foretage risikohensættelser i sine regnskaber i tilknytning til de aktiehandler i 2014 og 2015, som [B] havde afgivet legal opinion og efterfølgende bekræftelse i 2015 om. Den anførte e-mail var tillige stilet til den [land 2] advokat [H], der havde afgivet udtalelser til [udenlandsk bank] om [land 2] ret. Det blev i e-mailen foreslået, at der forinden videre skridt i sagen blev afholdt en telefonkonference.

Carsten Pals har videre anført, at e-mailen af 24. marts 2017 ikke var en anmodning om at modtage en ny legal opinion fra ham.

Brevet af 5. april 2017 var en bekræftelse af, at der ikke var sket sådanne ændringer i de danske ansvarsregler, og brevet har på ingen måde karakter af en legal opinion, således som Advokatrådet søger at give indtryk af. Også i relation til brevet af 5. april 2017 er det Advokatrådets påstand, at Carsten Pals' rådgivning har medvirket til, at [udenlandsk bank] kunne forblive i god tro med hensyn til overholdelsen af de danske udbytteskatte regler. Det bestrides, at dette på nogen

måde er tilfældet.

Det fremgår af Rigsrevisionens Beretning til Statsrevisorerne om SKAT's forvaltning af og Skatteministeriets tilsyn med refusion af udbytteskat fra februar 2016, at SKAT den 6. august 2015 stoppede udbetalingerne af udbytterefusion. Disse blev først genoptaget den 17. marts 2016, efter at SKAT havde indført omfattende dokumentationskrav med henblik på sikring af, at der ikke kunne opnås uberettiget refusion af udbytteskat.

Hertil kommer, at Carsten Pals i en e-mail til [M] fra [udenlandsk advokatfirma], hvis indhold er gengivet i e-mail af 11. november 2015 fra [M], har givet en generel beskrivelse af den danske udbytteskandale og de forventede konsekvenser heraf, herunder at der fremadrettet måtte forventes at blive foretaget dybtgående undersøgelser af krav om tilbagebetaling af udbytteskat, ligesom der måtte påregnes forøgede dokumentationskrav. Ydermere er situation den, at det efterfølgende har vist sig, at [udenlandsk bank] selv har svindlet med den dokumentation, der har dannet grundlag for udbetaling af refusion af udbytteskat.

Det er i den sammenhæng anført, at det materielle indhold af erklæringen af 5. april 2017 ikke er bestridt fra Advokatrådets side i anklageskriftet eller i processkrift af 14. maj 2024.

Spørgsmål om tab for den danske stat

Carsten Pals har bl.a. gjort gældende, at det på baggrund af det af Skattestyrelsen i sin tid varslede erstatningskrav over for [B] kan konstateres at hans rådgivning under ingen omstændigheder har ført til noget tab for den danske stat, således som det hævdes i anklageskriftet, idet samtlige af de anmodninger om tilbagesøgning af udbytteskat, der er omfattet af det af Skattestyrelsens varslede erstatningskrav, tidsmæssigt ligger forud for Carsten Pals bekræftelse af 24. juli 2015.

Det fremgår således, at det af Skattestyrelsen mod [B] varslede erstatningskrav vedrører anmodninger om tilbagebetaling af udbytteskat indgivet i perioden 12. maj 2014 til 22. juli 2015. Herudover er forholdet det, at skattemyndighederne den 6. august 2015, hvilket vil sige meget kort efter opdateringen, helt ophørte med at gennemføre udbytterefusion til udenlandske aktionærer i en længere periode.

Anbefalinger for skatterådgivning

Carsten Pals har bl.a. anført, at Advokatrådet under sagen har gjort gældende, at hans rådgivning i forbindelse opdateringen i juli 2015 af den af advokat [A] udarbejdede legal opinion af 4. august 2014 har været i strid med en række anbefalinger for skatterådgivning indeholdt i en rapport, som Skatteministeriet offentliggjorde den 6. november 2014.

Dette er bestridt og udførligt imødegået under skriftvekslingen. Faktum mellem

afgivelsen af Opinion af 4. august 2014 og opdateringen heraf, der afsluttedes den 24. juli 2015, er fuldstændig uændret, hvorfor det var fuldt ud forsvarligt, at han baserede sin bekræftelse på det i Opinion af 4. august 2014 anførte faktum. Der forelå således fornøden information om faktum.

Videre har Carsten Pals anført, at såfremt der efter Advokatnævnets opfattelse alligevel måtte foreligge en overtrædelse fra hans side af anbefalingerne, kan dette under ingen omstændigheder føre til, at han pålægges en sanktion. Dette skyldes, at der kun er tale om anbefalinger. Egentlige regler om advokaters skatterådgivning, der kan sanktioneres, er først indsat som et nyt afsnit i de advokatetiske regler i 2019 med virkning fra den 1. juli 2019. Dette fremgår af de fremlagte nyhedsbrev nr. 9 fra Advokatsamfundet den 28. maj 2019, hvori det fremgår, at de advokatetiske regler ville blive skærpet ved, at man indarbejdede 2014-anbefalingerne i et særligt afsnit om advokaters skatterådgivning. Videre blev det anført, at anbefalingerne herved blev en del af et allerede eksisterende etisk regelsæt, hvortil der var knyttet et særligt disciplinært system med Advokatnævnet som disciplinærmyndighed.

Påleggelse af en sanktion må forudsætte en overtrædelse af de advokatetiske regler, der var gældende på det tidspunkt, hvor handlingen blev foretaget.

Højesterets dom af 20. november 2023 angår erstatningsansvar over for tredjemand

Carsten Pals har overordnet gjort gældende, at Højesterets dom af 20. november 2023 angår spørgsmålet om et advokatfirmas erstatningsansvar over for tredjemand i form af Skatteforvaltningen. Hans sag angår spørgsmålet om, hvorvidt han ved sin handlemåde har været med til at holde en klient ([udenlandsk bank]) i god tro om overholdelse af dansk skatte-, erstatnings- og straffelovgivning. Vel og mærke en klient, som det efterfølgende har vist sig har begået groft bedrageri overfor de danske skattemyndigheder ved anvendelse af fiktive aktiehandler, som grundlag for udbytterefusion, og som inden hans opdatering havde handlet i modstrid med stort set samtlige forudsætninger i den Opinion af 4. august 2014, som Carsten Pals opdaterede den 24. juli 2015.

Det fremgår af Højesterets præmisser, at Højesteret finder, at [udenlandsk bank]s advokat under korrespondancen i 2014 og ved fremsendelse af forskellige transaktionsprogrammer har lagt op til en overtrædelse af de danske udbytteskatte regler. Disse præmisser understøtter, at banken ikke kan være blevet holdt i god tro i kraft af Carsten Pals' langt senere opdatering af legal opinion af 4. august 2014.

Carsten Pals har gjort gældende, at der ikke er noget grundlag for at pålægge ham en form for solidarisk ansvar for en kollegas tidligere korrespondance i 2014 med

en klient, hvilken korrespondance han først i slutningen af 2018 er blevet gjort bekendt med, og som han ikke har haft nogen form for nærliggende anledning til at gennemgå i forbindelse med sin opdatering i juli 2015 af den tidligere afgivne legal opinion af 4. august 2014.

Højesterets præmisser

Carsten Pals har bl.a. gjort gældende, at når Højesteret – i modsætning til [landsretten] – pålægger erstatningsansvar, skyldes dette efter hans opfattelse antagelsen i præmisserne om, at daværende advokat [A] som følge af korrespondancen i 2014 med [udenlandsk advokatfirma] og det modtagne [sprog] transaktionsdiagram samt andre transaktionsbeskrivelser modtaget under rådgivningsforløbet har befundet sig i, hvad Højesteret betegner som “et skærpet ansvarsmiljø”.

Højesteret lægger afgørende vægt på dialogen med [udenlandsk advokatfirma], herunder en e-mail af 3. februar 2014, hvor advokat [A] blev gjort opmærksom på risikoen for dobbelt refusion af udbytteskat, hvilket ifølge Højesteret gav ham en særlig anledning til at være opmærksom på risikoen for tilsidesættelse af skattemyndighedernes interesser ved, at der blev søgt om uberettiget refusion. Carsten Pals var ikke førend i slutningen af 2018 bekendt med korrespondancen med [udenlandsk advokatfirma] i 2014 og de transaktionsbeskrivelser, som advokat [A] modtog under rådgivningsforløbet, og der er ikke noget grundlag for at anlægge en tilsvarende skærpet ansvarsvurdering i relation til hans opdatering i juli 2015 og hans brev af 5. april 2017.

Advokatrådet har ikke under skriftvekslingen i sagen påvist faglige fejl i Carsten Pals' opdatering af 24. juli 2015 eller i brev af 5. april 2017.

Højesteret lægger tillige vægt på, at de påtænkte transaktioner fremstod uden forretningsmæssig begrundelse. Hertil har Carsten Pals bemærket, at kriteriet om manglende forretningsmæssig begrundelse som grundlag for skattemæssigt at tilsidesætte en transaktion første gang er anvendt i Højesterets dom af 31. marts 2015, hvor Højesteret omkvalificerede et Færøsk aktiesalg til et nyetableret holdingselskab fra aktieavance til udbytte bl.a. med den begrundelse, at etableringen af det nye holdingselskab og overdragelsen af aktier hertil ikke havde nogen forretningsmæssig begrundelse. Selvom højesteretsdommen om de Færøske skatteregler blev afsagt den 31. marts 2015, blev dommen dog først offentliggjort ultimo 2015 i Ugeskrift for Retsvæsen (UfR 2015.2277 H) og i SKM 2016.16 HR offentliggjort den 12. januar 2016.

Det forekommer derfor meget vidtgående, når Højesteret i sine præmisser lægger vægt på et kriterie, som først fremgår af en dom offentliggjort ultimo 2015 og

dermed langt senere end afgivelsen af legal opinion af 4. august 2014.

Carsten Pals har ikke været en del af det faktum Højesteret tager stilling til

Carsten Pals har afslutningsvis gjort gældende, at den danske skatte opinion, der er henvist til i punkt 3.9 i legal opinion af 4. august 2014, er den fremlagte "Danish Tax Opinion" af 27. juni 2012 fra [dansk advokatfirma]. Det fremgår med andre ord af legal opinion af 4. august 2014, at det faktiske hændelsesforløb, der tages stilling til i den pågældende legal opinion, er fuldstændig identisk med hændelsesforløbet i ovennævnte "Danish Tax Opinion" af 27. juni 2012 med en enkelt undtagelse, der vedrører betydningen af, om en finansiel kontrakt er børsnoteret eller ikke er børsnoteret, men hvor det økonomiske indhold af de to typer kontrakter er identisk.

I Opinion af 4. august 2014 er der taget særskilt stilling til konsekvensen af denne ændring af karakteren af den finansielle kontrakt, og det vurderes, at den pågældende ændring ikke er af betydning, hvilket Carsten Pals er enig i.

Indholdet af den Opinion af 4. august 2014 taler således direkte imod, at der, som Carsten Pals efterfølgende er blevet gjort bekendt med, har været en temmelig omfattende dialog med det [udenlandsk advokatfirma] om de faktiske forhold, der skal lægges til i den omhandlede Opinion, og at denne dialog har resulteret i visse ændringer af det faktiske hændelsesforløb beskrevet i Opinion af 4. august 2014 set i forhold faktumbeskrivelsen i "Danish Tax Opinion" af 27. juni 2012.

Som det fremgår af landsrettens præmisser har der mellem parterne været enighed om, at pensionsplanen på trods af ændringerne i det faktiske hændelsesforløb skattemæssigt kunne anses som retmæssig ejer af de omhandlede aktier, medmindre pensionsplanen havde disponeret over aktierne på en sådan måde, at ejerskabet var overgået til tredjemand. Med andre ord var parterne enige om, at ændringerne i faktumbeskrivelsen ikke havde betydning for pensionsplanens skattemæssige ejerskab af de pågældende aktier.

Carsten Pals har fremhævet, at pointen i denne sammenhæng er, at han – også efter indholdet af punkt 3.9 i legal opinion af 4. august 2014 – ikke havde nogen som helst anledning til at tro, at der var sket ændringer i det faktiske hændelsesforløb i forhold til "Danish Tax Opinion" af 27. juni 2012 med undtagelse af den ovenfor nævnte ændring i en af de finansielle kontrakter. Tværtimod måtte han på baggrund af punkt 3.9 gå ud fra, at der netop ikke var sket ændringer i det faktiske hændelsesforløb. Ydermere har han heller ikke inden sin opdatering i juli 2015 modtaget nogen form for orientering fra advokat [A] eller andre hos [B] om, at der – hvilket er usædvanligt – havde været en længere dialog om faktum med [udenlandsk advokatfirma] frem til afgivelsen af endelig Opinion den 4. august 2014.

Endvidere har Carsten Pals anført, at først da der i slutningen af 2018 opstod

spørgsmål om inhabilitet for [B] i det, som han i sit processkrift af 7. juni 2024 betegner som "Interessekonfliktsagen", blev han gjort bekendt med korrespondancen inden 4. august 2014 mellem advokat [A] og [udenlandsk advokatfirma]. Advokatrådet bygger i alle sine processkrifter i meget vidt omfang sin argumentation på, at han, da han i juli 2015 opdaterede legal opinion af 4. august 2014, var bekendt med korrespondancen mellem [udenlandsk advokatfirma] og advokat [A] frem til afgivelsen af legal opinion af 4. august 2014, hvilket der, som ovenfor anført, ikke er noget som helst belæg for. Advokatrådet har da heller fremlagt nogen form for dokumentation for påstanden om, at han allerede i juli 2015 var bekendt med den pågældende korrespondance. En urigtig påstand bliver nu engang ikke rigtigere af at blive gentaget.

Afslutningsvis har Carsten Pals anført, at det i denne sammenhæng skal pointeres, at der i de to fremlagte domme fra henholdsvis [landsretten] og Højesteret ikke er anført noget, som på nogen måde indikerer, at han før fremkomsten af interessekonfliktsagen skulle være gjort bekendt med den ovenfor anførte korrespondance.

-oOo-

Derudover har Carsten Pals gjort gældende, at efter nærværende sag havde verseret ved Advokatnævnet i ca. 20 måneder, blev sagen den 4. februar 2021 udsat på at afvente udfaldet af erstatningssagen mod [B]. Siden afslutningen af erstatningssagen ved Højesterets dom af 20. november 2023, er der gået knap 6 måneder, førend der forelå en stillingtagen fra Advokatrådet til spørgsmålet om en videreførelse af hans sag. Den betydelige tidsmæssige forsinkelse af sagen, der har ført til, at sagen har verseret i mere end 5 år – bevirker, at de forhold, som er genstand for behandling i sagen ligger omkring 7-8 år tilbage i tid, hvilket efter hans opfattelse – tillige med de af ham i øvrigt påpegede forhold – understøtter, at der enten ikke skal pålægges ham nogen sanktion, eller at en sanktion i givet fald bør være mild.

For så vidt angår interessekonfliktsagen, som blev afsluttet ved Højesterets dom af 1. september 2022, hvor Højesteret stadfæstede landsrettens og Advokatnævnets afgørelse om, at fire advokater hos [B] var inhabile, da de påtog sig advokatundersøgelsen for Skatteministeriet i udbyttesagen, har Carsten Pals gjort gældende, at de interessekonfliktmæssige aspekter af hans rådgivning over for [udenlandsk advokatfirma] i dette advokatfirmas egenskab af advokat for [udenlandsk bank] og de af ham udarbejdede konkrete samt mere generelle redegørelser om udbytteskandalen, er der således taget stilling til i interessekonfliktsagen. Som følge af at Advokatnævnet ikke er kompetent til at tage stilling til spørgsmål, der allerede er afgjort af domstolene, er det efter hans opfattelse kun, hvis Advokatrådet kan påvise en handle måde fra hans side, der ikke knytter sig til interessekonfliktmæssige forhold, og som samtidig indebærer en

overtrædelse af de advokatetiske regler, at der kan blive tale om at pålægge ham en sanktion. Carsten Pals har i den forbindelse anført, at der efter hans opfattelse ikke begået faglige fejl fra hans side i sagen.

Sanktion

Carsten Pals har gjort gældende, at såfremt Advokatnævnet måtte finde, at der fra hans side måtte foreligge en overtrædelse af de advokatetiske regler, bør sanktionen i givet fald være, at han tildes en irettesættelse henset til det langvarige sagsforløb og [...].

[...] han med virkning fra den 1. januar 2023 deponerede sin advokatbestalling og derfor ikke længere praktiserer som advokat. I hans tidligere langvarige virke som advokat, er han ikke blevet pålagt nogen sanktioner af Advokatnævnet. [...].

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 15 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Advokatnævnet finder under de foreliggende omstændigheder, at nævnet har kompetence til at behandle den indgivne klage, da den vedrører spørgsmålet om daværende advokat Carsten Pals' adfærd, hvilket henhører under Advokatnævnets enekompetence.

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Advokaten skal herunder udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienternes tarv tilsiger.

I bestemmelsens forarbejder beskrives god advokatskik som "den adfærd, som gode og omhyggelige, fagligt kompetente advokater udviser, og som opfylder de faglige og etiske krav, der på grund af lovgivningens regler om advokaters funktioner må opstilles" (jf. betænkning nr. 871/1979 vedrørende revision af retsplejelovens afsnit om advokater, side 59).

Advokatnævnet bemærker, at det forhold, at en advokat i forbindelse med sin rådgivning indtager et givent standpunkt, der vedrører de faglige, juridiske forhold i den sag, som advokaten varetager for klienten – og som ved en efterfølgende domstolsprøvelse bliver underkendt – ikke i sig selv medfører, at advokaten har udvist en adfærd i strid med god advokatskik.

Dette beror således på en konkret vurdering, herunder om der er tale om

rådgivning, som er i strid med grundlæggende krav til kvaliteten i en advokats arbejde, som nævnet har mulighed for at konstatere på det foreliggende grundlag, ligesom det må afhænge af sagens karakter, områdets kompleksitet samt de potentielle konsekvenser og skadevirkning m.v. Dette skal sammenholdes med, hvad advokaten har oplyst klienten om, og hvad opgaven rent faktisk går ud på.

Advokatnævnet lægger til grund, at Carsten Pals i juli 2015 – i daværende advokat [A]' fravær – besvarede advokatfirmaet [udenlandsk advokatfirma]'s henvendelse om, hvorvidt retstillingen som omtalt i legal opinion af 4. august 2014 fortsat var gældende, samt at Carsten Pals ligeledes afgav den efterfølgende bekræftelse af 5. april 2017.

Det bemærkes, at Advokatnævnet samtidig med behandlingen af denne sag har behandlet en klage i samme sagskompleks over daværende advokat [A], som afgav ovennævnte legal opinion af 4. august 2014, nævnets sagsnr. 2019-1525. Advokatnævnet fandt i denne sag, at daværende advokat [A] burde have indset, at der kunne være nærliggende risiko for, at den konkrete rådgivning og ovennævnte legal opinion kunne misbruges, og at han derved særdeles groft havde tilsidesat god advokatskik.

I en sag som den foreliggende – hvor Carsten Pals påtog sig en opgave i en anden advokats fravær – påhvilede det Carsten Pals at udvise særlig agtpågivenhed i sin rådgivning. Det har ligeledes indgået i nævnets vurdering, at Carsten Pals har oplyst, at han før afgivelse af legal opinion af 24. juli 2015 ikke gennemgik korrespondancen mellem advokatfirmaet [udenlandsk advokatfirma] og daværende advokat [A] i tilknytning til udarbejdelsen og afgivelsen af legal opinion af 4. august 2014, da han ikke fandt nogen anledning hertil, idet faktum efter hans opfattelse var helt uændret.

Sammenholdt med sagens øvrige oplysninger, herunder rådgivningens indhold og karakter, finder Advokatnævnet, at Carsten Pals under de foreliggende omstændigheder burde have afstået fra at rådgive [udenlandsk bank], som sket i legal opinion af 24. juli 2015 og den efterfølgende bekræftelse af 5. april 2017, idet Carsten Pals efter nævnets opfattelse burde have indset, at der kunne være nærliggende risiko for, at den konkrete rådgivning kunne misbruges. Med disse bemærkninger og i dette omfang findes Carsten Pals særdeles groft at have tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Det af Carsten Pals anførte om, at hans rådgivning under ingen omstændigheder har ført til noget tab for den danske stat, idet samtlige af de anmodninger om tilbagesøgning af udbytteskat, der er omfattet af det af Skattestyrelsens varslede erstatningskrav, tidsmæssigt ligger forud for hans bekræftelse af 24. juli 2015, kan ikke føre til en anden vurdering.

Sanktionsudmålingen

Den samlede sagsbehandlingstid har været ca. 6 år, hvoraf sagen bl.a. har været berosat i perioden fra 4. februar 2021 til 14. maj 2024, grundet behandlingen af den civilretlige sag mellem Skatteforvaltningen og [B] og efter anmodning fra parterne. Det bemærkes, at sagsbehandlingstiden, uagtet at det i det væsentlige ikke skyldes forhold i Advokatnævnet, efter nævnets opfattelse konkret har oversteget det rimelige, hvorfor Carsten Pals bør kompenseres herfor ved sanktionens fastsættelse, jf. princippet i straffelovens § 82, nr. 13.

Henset til det ovenfor anførte, og da der ved sanktionens fastsættelse er lagt vægt på forholdets karakter, herunder rådgivningens omfang og potentielle konsekvenser, pålægger Advokatnævnet på den baggrund Carsten Pals en bøde på 200.000 kr. i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

Carsten Pals kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

Carsten Pals pålægges en bøde til statskassen på 200.000 kr.

På nævnets vegne

Ole Høyer